

Editörden

Özlem DOĞUŞ VARLI*

7. yılına giren Etnomüzikoloji Dergisinin ilk sayısı (13.sayı) serbest tema ile yıla başlarken, birçok makale başvurusu gelmesinden duyduğum sevinçli dergi yönetimin adına sizlerle paylaşmak isterim. Maalesef tüm uğraşlarımıza rağmen halen TR dizin’de yer alamayıp, yazarlarımızı dergiye makale gönderirken biraz düşündürmekte. Resmi bir kuruma bağlı olmayışımızın bir sonucu olarak yorumladığım 7 yıllık süreçte bu nahoş durumun dergi makalelerimizin hatırı sayılır okunma, indirilme oranlarının önüne geçemediği, bilginin paylaşımın esas olduğu gerçeğini bize yaşattıkları için okurlarımıza çok teşekkür ediyoruz. Bilginin yönetmek, baskı, tahakküm alanı yaratmak için kullanılmadığı, paylaşıldığı ve bu paylaşım sırasında bilginin yaşadığımız zaman diliminden çok geniş bir perspektifte uzamının olduğunu fark etme, dünyayı, dünya insanlarını, canlılarını anlama, anlatabilme, yaşamı örgütleme, geleceği inşa etme gibi eşiklerde bilgiyi kullanma, sunma olarak özetleyebileceğim araştırma, yayın yapma şiarımızın altını çizerek, daha nice yıllara yazarlarımız, hakemlerimiz, yayın kurulumuz ve elbette okuyucularımızla ulaşmayı dilediğimizi belirtmek isterim.

7. yılın ilk sayısı toplamda 13. Sayımız (tabii iki özel sayımızı hesaba katmazsak) uzun ve titiz hakem değerlendirme süreçlerinden sonra yayınlanmasına uygun görülen 5 araştırma makalesi ve bir kitap değerlendirmesine yer verdi bu kez. Etnomüzikoloji disiplinin geniş perspektifinin bir yansıması olarak ortaya çıkan sayımızda müzikoloji, etnomüzikoloji, ses kayıt teknolojileri, sosyoloji, antropoloji, tarih disiplinlerinin bir araya gelişine tanıklık edeceğimiz bir sayımızı daha okuyucularımızla buluşturduk.

FEYZAN GÖHER BALÇIN *Çalgılarda Ses Deliği Süslemeleri -Gülçeler: Rozetler / Kafesler ve Yüzük Formlular* başlıklı makalesi uzun yıllardır alan araştırmaları yaptığı bölgelerden olan Abakan / Hakasya ile Yakutsk ve Maya / Saha Yeri (Yakutistan) alanlarında yaptığı görüşme notlarının yanısıra, Anvers Vleeshuis Müzik Müzesi, Anvers Kraliyet Güzel Sanatlar Müzesi, Anvers Mayer van den

* Prof. Dr. Bursa Uludağ Üniversitesi Devlet Konservatuarı – Etnomüzikoloji Derneği - Türkiye ozlemdogus@hotmail.com <https://orcid.org/0000-0002-4264-2517>

Bergh Müzesi, Brüksel Müzik Aletleri Müzesi, Azerbaycan Müzik Kültürü Devlet Müzesi, Hermitage Müzesi, Kazakistan İhlas Halk Müziği Aletleri Müzesi, Kazakistan Kızlar Pedagoji Üniversitesi Müzesi, Louvre Müzesi, Atina Etnomüzikoloji Enstitüsü, Yakutsk Müzik Folkloru Müzesi ve çalgı atölyelerindeki gözlemlerinin sonuçlarını çalgı üzerindeki ses deliği kullanım biçimlerini kültürler arası perspektifte teknik ve kültürel bağlamda el aldığı geniş kapsamlı organolojik bir çalışma olarak dergimizde yer almıştır.

CÜNEYT ARSLAN ise feminist müzikoloji ve etnomüzikoloji yazımına örnek teşkil edecek, dönemin ünlü sazende ve hanendelerinden Nasip Hanım'la ilgili araştırma makalesinde, bize *Çingene Asıllı Bir Kadın Müzik Esnafı: Nasip Hanım*'ı hatırlatmıştır. Kendi adıyla tanıtımı yapılan Nasip'in Mehmet (kardeşi) kadar müzik camiasında adından söz edilmezken, hakkında yazılan yok denecek kadar az kaynaktan anlaşıldığı üzere 19. Yüzyılda kayıt teknolojisi marifetiyle ilk kaydedilen müzisyenlerden olması bize müzisyenlik becerisiyle ilgili fikir vermektedir. Ancak buna rağmen birçok hemcinsi gibi Nasip Hanım'ı ne bir mecmua ne bir katalog, ne bir konser programında adına rastlanılmadığının farkına vardığımız makalede, Çingene kimliğinin müzisyenlik becerisinde önemli bir etken olduğunu düşündürürken, dönemin kadın müzisyeni olması çingene kimliğinin oldukça fazla önüne geçtiği kanısını uyandırmakta. Müzik esnaflığı ifadesine de yer veren yazar, bu ifadeyi Nasip Hanım'ın müzik piyasasının aranan ismi olmasıyla bağlantılı olarak kullandığını görürüz. Tozlu raflarda kalan bir kadın müzisyenin daha hatırlanmasına vesile olduğu için teşekkür ediyorum.

Streaming Hizmetlerin Ses Kalitesine İlişkin Bir İnceleme: Müzik Tüketicileri Ödediklerinin Karşılığını Alabiliyor Mu? başlıklı makale ise **MUSTAFA KEMAL ÖZTÜRK** ve **TAYLAN ÖZDEMİR** imzasını taşıyor. İmza aynı zamanda günümüz müzik tüketim biçimlerinin üretim biçimlerine etki etmesinden öte, dinleyicilerin kaliteli (ses çözünürlüğü yüksek) ses dosyalarına ulaşmada yaşadıkları sıkışmışlığı ortaya koyduğunun imzası. Apple müzik ve Spotify streaming platformları üzerinde yapılan incelemede, daha iyi ses kalitesi vaat eden premium paketlerde servis edilen ses dosyaları üzerine yapılan spektrum incelemelerinde, gerçekten vaat edilen gerçekleşiyor mu? sorusunun cevabını makalede bulabilirsiniz.

Üç Boyutlu Ses Niteliklerinin Değerlendirilmesi ve Derecelendirilmesi İçin Bir Metodoloji Önerisi başlıklı makale ise **LAÇİN ŞAHİN** ve **CAN KARADOĞAN** tarafından titiz bir inceleme sonrası oluşturulan sonuç raporu niteliğinde. Bu kez üç boyutlu ses niteliklerinin dinleme aşamasında, önem, anlaşılabilirlik (metinsel) ve fark edilebilirlik (duysal) parametreleri üzerinden test edilirken, makale bir metodoloji önermesinde bulunmuş. Semantic Differential Scale adı verilen metodoloji makalenin temelini oluşturmaktadır.

Erotik Temsilin Müzik Özelindeki Dinamikliği: "Erotik(Lleştirilmiş)" Olan Nesneye Bakış başlıklı makalenin yazarı ise **TÜMAY KALKAN**. Yazar Bataille'nin erotizm yaklaşımından hareket ederek sanatsal betimlemelerdeki

erotik nesne ve müziğin içindeki erotizmin nasıl işlendiğine odaklanır. Sanattaki erotik temsilden öte müzikte erotik olanın nasıl yer aldığına ve nasıl algılandığına odaklanan makale, yine az ele alınan bir yaklaşımı bizlerle buluşturmakta.

Kitap İnceleme kısmımızda ise **MEHMET ALIŞAN BUDAK** *Allen Forte'nin 'Klasik Amerikan Popüler Şarkılarını Dinlemek'* kitabını ele aldı. 1950 öncesi Amerikan popüler müziğindeki I. ve II. Dünya savaşı etkilerine odaklanan kitapta asıl önemli kısım popüler müzikler üzerinde analiz yöntemlerinin nasıl uygulandığına dair. Schenkerci analizle şarkıların armonik ve biçimsel analizlerine yer verilen kitap incelmesiyle, popüler müzik inceleme biçimlerine şahit olmanın yanında, kimimizi Allen Forte ile tanıştıran, kimimize hatırlatan yazarımıza teşekkürler.

From The Editor

Özlem DOĞUŞ VARLI*

As the first issue (13th issue) of the Ethnomusicology Journal, which has entered its 7th year, starts the year with a free theme, I would like to share with you on behalf of the journal management the joy I feel from receiving many article submissions. Unfortunately, despite all our efforts, the fact that we are still not included in the TR index makes our authors think a little while submitting articles to the journal. We would like to thank our readers for making us realize that sharing information is essential and that this unpleasant situation has not prevented our journal articles from being read and downloaded during the 7-year period, which I interpret as a result of not being affiliated with an official institution. I would like to state that we wish to reach many more years with our authors, referees, editorial board and of course our readers by underlining our motto of research and publishing, which I can summarize as using and presenting information at thresholds such as understanding and explaining the world, the people and creatures of the world, organizing life, building the future, and realizing that information is not used to manage, oppress and create a space of domination, but is shared, and that during this sharing, information has a much wider perspective than the time period we live in.

Our first issue of the 7th year, 13th in total (if we do not count our two special issues), this time featured 5 research articles and a book review that were deemed suitable for publication after a long and rigorous peer-review process. In our issue, which emerged as a reflection of the broad perspective of the discipline of ethnomusicology, we have brought our readers another issue in which we will witness the coming together of the disciplines of musicology, ethnomusicology, sound recording technologies, sociology, anthropology and history.

FEYZAN GÖHER BALÇIN's article titled *Sound Hole Decorations in Instruments - Rosettes: Rosettes / Cages and Ring Forms* is based on his interview notes in Abakan / Khakassia and Yakutsk and Maya / Saha Yeri (Yakutia), regions where she has been conducting field research for many years, as well as his

* Prof. Dr. Bursa Uludağ University State Conservatory – Association of Ethnomusicology-Türkiye ozlemdogus@hotmail.com <https://orcid.org/0000-0002-4264-2517>

interview notes in Antwerp Vleeshuis Music Museum, Antwerp Royal Museum of Fine Arts, Antwerp Mayer van den Bergh Museum, Brussels Musical Instruments Museum, Azerbaijan State Museum of Music Culture, Hermitage Museum, The results of his observations in Kazakhstan Ihlas Folk Music Instruments Museum, Kazakhstan Girls Pedagogical University Museum, Louvre Museum, Athens Institute of Ethnomusicology, Yakutsk Music Folklore Museum and instrument workshops are included in our journal as a comprehensive organological study in which she examines the sound hole usage patterns on the instrument in a cross-cultural perspective in a technical and cultural context.

CÜNEYT ARSLAN, on the other hand, in his research article on Nasip Hanım, one of the famous sazende and singers of the period, which sets an example for feminist musicology and ethnomusicology writing, reminds us of a *Woman music artisan of Gypsy origin: Nasip Hanım*. While Nasip, who is introduced under her own name, is not mentioned in the music community as much as Mehmet (her brother), the fact that she was one of the first musicians to be recorded with the help of recording technology in the 19th century, as understood from the almost non-existent sources written about her, gives us an idea about her musicianship skills. However, despite this, in the article, in which we realize that Nasip Hanım, like many of her fellow musicians, could not be found in a magazine, a catalogue or a concert program, while suggesting that her Gypsy identity was an important factor in her musicianship skills, the fact that she was a woman musician of the period leads us to believe that her Gypsy identity was quite overridden. The author, who also includes the expression “music trades”, uses this expression in connection with the fact that Ms. Nasip was a sought-after name in the music market. I would like to thank the author for making us remember another woman musician who has remained on the dusty shelves.

The article titled *A Review on the Sound Quality of Streaming Services: Do Music Consumers Get What They Pay For?* is signed by **MUSTAFA KEMAL ÖZTÜRK** and **TAYLAN ÖZDEMİR**. The signature is also the signature of the fact that today's forms of music consumption not only affect the forms of production, but also reveal the jamming that listeners experience in accessing high quality (high audio resolution) audio files. In the analysis of Apple music and Spotify streaming platforms, and in the spectrum analysis of the audio files served in premium packages that promise better sound quality, do they really deliver what is promised? You can find the answer to this question in the article.

The article titled *A Methodology Proposal for the Evaluation and Grading of 3D Audio Qualities* is a final report prepared by **LAÇIN ŞAHİN** and **CAN KARADOĞAN** after a meticulous examination. This time, three-dimensional audio qualities are tested in the listening phase through the parameters of importance, intelligibility (textual) and recognizability (auditory), and the article proposes a methodology. The methodology called Semantic Differential Scale is the basis of the article.

The Dynamism of Erotic Representation in Music: "Eroticized" The author of the article titled "Looking at the Erotic Object" is **TÜMAY KALKAN**. Based on Bataille's approach to eroticism, the author focuses on the erotic object in artistic depictions and how eroticism is processed in music. The article, which focuses on how the erotic takes place in music and how it is perceived, beyond the erotic representation in art, brings us an approach that is rarely discussed.

In our Book Review section, **MEHMET ALIŞAN BUDAK** discussed *Allen Forte's book 'Listening to Classic American Popular Songs'*. The book focuses on the World War I and World War II influences on pre-1950 American popular music, but the most important part of the book is how analysis methods are applied on popular music. Thanks to our author for introducing Allen Forte to some of us and reminding some of us, as well as witnessing the ways of analyzing popular music with the book review, which includes harmonic and formal analysis of the songs with Schenkerian analysis.